

**Åtvidabergs
kommun**

Riktlinjer för Åtvidabergs kommuns stiftelseförvaltning

Fastställt av: Kommunfullmäktige
Datum: 2016-11-30, § 121
Dnr: ATVKS 2016-00548 003
För revidering ansvarar: Kommunledningsförvaltningen
Dokumentet gäller för: Alla nämnder och förvaltningar
Dokumentet gäller till och med: Tillsvidare

Innehållsförteckning

Bakgrund	3
Ansvarsfördelning	3
Stiftelseförvaltning	4
Ekonomisk förvaltning	4
Allmän förvaltning	6
Förvaltningsersättning	7
Val av revisor	7

Bakgrund

Bestämmelserna i stiftelselagen (1994:1220) tillämpas vid kommunens förvaltning av stiftelser.

En stiftelse bildas genom att egendom enligt förordnande av en eller flera stiftare avskiljs för att varaktigt förvaltas som en självständig förmögenhet för ett bestämt ändamål. Stiftelsens egendom ska anses vara avskild när den har tagits om hand av någon som har åtagit sig att förvalta den i enlighet med stiftelseförordnandet.

När Åtvidabergs kommunfullmäktige tar emot en stiftelse åtar man sig att dels förvalta stiftelsen i enlighet med stiftelseförordnandet, dels att förvalta den i enlighet med stiftelselagen. Därför ska kommunfullmäktige, innan stiftelsen tas emot, klarlägga konsekvenserna av stiftelseförordnandets villkor och säkerställa att dessa ligger inom områden inom vilka kommunen har kompetens att verka.

Om syftet med en ny stiftelse är att tillgodose ändamål som inte ligger inom kommunens kompetensområde eller om förvaltningskostnaden bedöms vara för hög i förhållande till stiftelsens storlek bör kommunfullmäktige avstå från att ta emot stiftelsen.

Ansvarsfördelning

Kommunfullmäktiges ansvar

- Beslutar om mottagande av donationsmedel
- Beslutar om stiftelsen ska förvaltas av kommunstyrelsen eller av en egen styrelse om inte annat framgår av stiftelsens urkund.
- Väljer styrelseledamöter till de stiftelser som förvaltas av egen styrelse, men där en eller fler ledamöter ska utses av Åtvidabergs kommun.
- Beviljar ansvarsfrihet för samtliga styrelser som förvaltar stiftelser
- Beslutar om riktlinjer för stiftelseförvaltning
- Utser revisor och revisorssuppleant.

Kommunstyrelsens ansvar

När förvaltningen görs av en juridisk person föreligger så kallad anknuten förvaltning. Den juridiska personen är stiftelsens förvaltare och svarar för att föreskrifterna i stiftelseförordnandet följs. I en kommun är det kommunstyrelsen som i egenskap av förvaltarens högsta verkställande organ (enligt lagstiftarens mening) är stiftelsens förvaltare.

- Kommunstyrelsen företräder enligt 2 kap 23 § stiftelserna och tecknar dess namn och firma. Kommunstyrelsen kan bemyndiga någon att företräda stiftelsen och teckna stiftelserna dess namn och firma. Lämpligen personal på ekonomienheten.
- Kommunstyrelsen ansvarar för att de stiftelsers tillgångar används och förvaltas på det sätt som angivits i respektive stiftelseförordnande.
- Kommunstyrelsen ansvarar för att de förvaltade stiftelserna fullgör sina åtaganden enligt gällande lagar och rekommendationer.

- Kommunstyrelsen ansvarar för löpande administration, förvaltning och placering av samtliga stiftelsers kapital.
- Kommunstyrelsen beslutar om (delegerar) vilket utskott eller förvaltning som ansvarar för beslut om utdelning om inte annat anges i stiftelseförordnandet.
- Kommunstyrelsen beslutar om vem eller vilka som ska ha rätt att göra ändringar i länsstyrelsens stiftelseregister för stiftelsernas räkning (registrertecknare).

Stiftelseförvaltning

Förvaltningen av stiftelser delas upp i ekonomisk förvaltning och allmän förvaltning. Den allmänna förvaltningen delas upp i en ren administrativ förvaltning och förvaltning gällande utdelning av stiftelsernas avkastning.

Kommunledningsförvaltningens kansli har en samordnade roll i stiftelseförvaltningen och har i uppdrag att hantera den administrativa förvaltningen. Ekonomikontoret handhar den ekonomiska förvaltningen. Utdelning av avkastning hanteras av den förvaltning som lämpar sig bäst utifrån stiftelsens destinatärskrets enligt beslut i kommunstyrelsen eller utifrån stiftelsens stadgar/urkund.

Ekonomisk förvaltning

Kapitalförvaltningen har följande syften:

- Att uppfylla skyldigheterna mot donatorerna och de destinatärer de har velat sörja för genom sin donation.
- Att donatorer kan känna sig övertygade om att deras donation tas väl om hand och placeras i enlighet med stiftelselagens föreskrifter.

Kommunledningsförvaltningens ekonomikontor handhar den ekonomiska förvaltningen för stiftelser med tillgångar som understiger 1,5 Mkr. Stiftelser med tillgångar överstigande 1,5 Mkr och ska administreras av extern redovisningsbyrå på uppdrag av kommunstyrelsen.

Uppdraget för ekonomikontorets förvaltning omfattar:

- **Löpande förvaltning**
Ekonomikontoret ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar.

Ekonomikontoret ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att stiftelsernas bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

- **Löpande redovisning samt upprättande av bokslut och årsredovisning.**
Varje stiftelses räkenskaper ska särredovisas. Stiftelsemedel får på intet sätt sammanblandas med kommunala medel. Redovisning sker med beaktande av bokföringslagen samt god redovisningssed.

Årsredovisningar upprättas i enlighet med årsredovisningslagen och bokföringsnämndens allmänna råd.

- **Medelsförvaltning**

För stiftelsernas medelsförvaltning får så kallad samförvaltning tillämpas, såvida inte donator meddelat föreskrift om enskild placering. Den gemensamma avkastningen fördelas proportionellt i förhållande till stiftelsens andel av den totala förmögenheten.

Vid placering av stiftelsernas kapital gäller stiftelselagens föreskrifter samt eventuell placeringspolicy fastställd av kommunstyrelsen.

- **Deklarationer och redovisning till Länsstyrelsen**

Ekonomikontoret bevakar frågor om skattebefrielse, jämkning etc. för samtliga stiftelser. Vidare ansvarar man för att inkomstdeklarationer och årsredovisningar lämnas in till respektive myndighet inom föreskriven tid.

- **Attest och utanordning**

Ekonomikontorets personal ansvarar för attest och utanordning av förvaltade stiftelser enligt särskilt beslut i kommunstyrelsen.

Bokföringsskyldighet

En stiftelse är bokföringsskyldig om tillgångarna överstiger en och en halv miljon kronor (försäljningsvärde, taxeringsvärde).

Följande stiftelser är alltid bokföringsskyldiga:

- stiftelse som bedriver näringsverksamhet (verksamhetsstiftelse)
- moderstiftelse
- insamlingsstiftelse
- kollektivavtalsstiftelse
- stiftelse som bildats av eller tillsammans med stat, kommun eller landsting
- pensionsstiftelse
- personalstiftelse

Stiftelser som är bokföringsskyldiga är i regel skyldiga att upprätta årsredovisning enligt reglerna i årsredovisningslag (1995:1554). Undantagna är stiftelser vars tillgångar uteslutande får användas till förmån för medlemmar av en eller vissa släkter (så kallade familjestiftelser) och som är bokföringsskyldiga endast på grund av att tillgångarnas värde överstiger en och en halv miljon kronor. Dessa stiftelser behöver inte upprätta årsredovisning.

Stiftelse som inte är bokföringsskyldig ska upprätta en sammanställning enligt 3 kap. 2 § stiftelselagen. Av sammanställningen ska framgå tillgångar och skulder vid räkenskapsårets början och slut samt inkomster och utgifter under räkenskapsåret. I sammanställningen ska även anges värdet av stiftelsens tillgångar vid räkenskapsårets slut.

Allmän förvaltning

Administration

Kommunledningsförvaltningens kansli har en samordnande roll i stiftelseförvaltningen. Det innebär att kanslienheten ansvarar t ex för att bereda ärenden om ansökan permutation, förbrukning av stiftelsens tillgångar gällande samtliga stiftelser som förvaltas av kommunstyrelsen.

Kommunledningsförvaltningens kansli ansvarar även för anmäla nya stiftelser till Länsstyrelsen samt att göra ändringsanmälningar gällande samtliga av kommunstyrelsen förvaltade stiftelser till stiftelseregistret.

Utdelning av avkastning

Den allmänna förvaltningen omfattar ansvar för att den tillgängliga avkastningen används i enlighet med donatorers intentioner. Därvid ställs höga krav på ansvarig förvaltning att finna destinatärer som uppfyller villkoren i bestämmelserna.

Respektive förvaltning ansvarar för

- Information till allmänheten, särskild målgrupp etc. om möjligheten att erhålla bidrag ur stiftelse.
- Information till personer som arbetar med ”lämpliga destinatärer” om befintliga bidrags möjligheter (t ex socialarbetare, diakoner, kuratorer, servicehuschefer, lärare).
- Administration vad gäller ansökningar.
- Bevakning av att inte dubbla bidrag betalas ut i form av såväl kommunala bidrag som bidrag från stiftelse.
- Beredning och förslag till styrelsen eller delegat för beslut om utdelning i enlighet med stiftelseförordnande.

Förvaltningarna är skyldig att informera kommunledningsförvaltningen om den har svårigheter med att finna destinatärer eller om den av någon annan anledning inte kan uppfylla villkoren genom att dela ut den tillgängliga avkastningen.

Ekonomikontoret ska årligen, senast den 31 mars, meddela berörd nämnd eller förvaltning vilket disponibelt belopp som är tillgängligt för utdelning. Vidare ska ekonomikontoret i övrigt vara behjälplig i ekonomiska förvaltningsfrågor.

En stiftelse är i princip skattebefriad om dess ändamål är att främja vård och uppfostran av barn, stödjande undervisning och utbildning, utöva hjälpverksamhet bland behövande, främja vetenskaplig forskning eller stärka rikets försvar. Om detta inte sker förfaller skattebefrielsen. Enligt praxis skall minst 80% av nettoavkastningen (enligt skattemyndigheten) under en femårsperiod användas.

När stiftelse äger fastigheter har den förvaltning som ansvarar för kommunens fastighetsbestånd funktionen som fastighetsförvaltare om inte annat stadgas i stiftelseförordnandet. För fortlöpande drift, tillsyn, fastighetsunderhåll samt övriga åtgärder vid sådan fastighet bör upphandling ske och kontrakt eller förvaltningsavtal upprättas.

Förvaltningsersättning

Kommunens kostnad för stiftelsernas förvaltning skall bestridas av stiftelsemedel. En årlig avgift om 0,6% av det egna kapitalet skall i efterskott tas ut av respektive stiftelse, dock lägst 500 kronor.

Val av revisor

Varje stiftelse skall ha minst en revisor. Om stiftelsen enligt bokföringslagen är skyldig att upprätta årsredovisning måste minst en revisor vara auktoriserad eller godkänd.

Vid anknuten förvaltning ska revisorn och revisorssuppleant utses av förvaltarens högsta beslutande organ, det vill säga kommunfullmäktige såvida inte annat stadgas i stiftelseförordnandet.

Av ekonomiska och administrativa skäl bör samma revisor väljas för samtliga stiftelser. Revisorn och revisorssuppleant ska väljas för en mandatperiod.

Revisorerna skall i den omfattning som följer av god revisionsred granska stiftelsens räkenskaper, årsredovisning, årsbokslut, styrelsens förvaltning samt att testators vilja uppfylls.

Revisorerna skall avge en revisionsberättelse per stiftelse för varje räkenskapsår. Revisionsberättelsen ska vara undertecknad före kommunfullmäktiges beslut om ansvarsfrihet för kommunstyrelsen.

Av reglemente för revisorerna i Åtvidaberg § 4 framgår att kommunens revisorer även ansvarar för granskning av till kommunen lämnade donationsstiftelser.